

> Retouradres Postbus 93144 2509 AC Den Haag

Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE)

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.rvo.nl

T 088-0424242
wnb@rvo.nl

Onze referentie
9990004138810

Datum **16 februari 2024**
Betreft Ontwerp goedkeuringsbesluit
Gedragscode Wet natuurbescherming voor de VBNE, onderdeel
soortenbescherming, bestendig beheer en onderhoud

Geachte heer [REDACTED],

Hierbij ontvangt u het ontwerpbesluit ter goedkeuring van de door u opgestelde gedragscode. Het definitieve besluit moet als bijlage aan de gedragscode worden toegevoegd.

Procesverloop

Op 30 augustus 2023 heeft u mij de 'Gedragscode Soortenbescherming Natuurbeheer' (hierna: gedragscode) aangeboden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: de Wnb) met het verzoek deze goed te keuren. Op 30 oktober 2023 is de code aangevuld met een vierde beheermaatregel. Op 18 december 2023 hebben wij het verzoek tot goedkeuring ontvangen voor de gedragscode zoals aangeleverd op 30 oktober 2023.

Voor de goedkeuring wordt de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure van Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. Dit ontwerpbesluit ligt zes weken ter inzage, deze termijn vangt aan op het moment van publicatie in de Staatscourant. Daarna wordt een definitief besluit opgesteld waartegen beroep kan worden aangetekend.

Wettelijk kader

Vrijstelling op basis van een gedragscode

Op grond van artikel 3.31 van de Wnb kan vrijstelling worden verleend van de verboden bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10 Wnb, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid Wnb, geldende verplichting tot melding, bij handelingen die zijn beschreven en aantoonbaar worden uitgevoerd conform een door de minister voor Natuur en Stikstof goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;

ONTWERPBESLUIT

- c. een bestendig gebruik; of
- d. een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Goedkeuring gedragscode

Een gedragscode wordt conform artikel 3.31, tweede lid, Wnb uitsluitend goedgekeurd als hierin een wijze van uitvoering van werkzaamheden is beschreven, waarmee afdoende gewaarborgd is dat ten aanzien van beschermde soorten:

Onze referentie
9990004138810

- a. voldaan wordt aan de genoemde voorwaarden, zoals genoemd in de artikelen 3.3, vierde lid, 3.8, vijfde lid en 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, Wnb;
- b. geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- c. zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen houdt in dat van de beschreven werkzaamheden geen wezenlijke invloed uitgaat op beschermde soorten en voorafgaand en tijdens de werkzaamheden in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om schade aan beschermde planten- en/of diersoorten te voorkomen, of zo veel mogelijk te beperken. Daarnaast wordt een gedragscode uitsluitend goedgekeurd indien uit de alternatievenafweging blijkt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat voor wat betreft de locatie, planning en de uitvoering van de werkzaamheden.

Afstemming met provincies

Overeenkomstig artikel 3.31, vierde lid, Wnb heb ik mijn voornemen tot het goedkeuren van de gedragscode afgestemd met Gedeputeerde Staten van de provincies. Genoemde afstemming heeft uit oogpunt van efficiëntie plaatsgevonden voorafgaand aan het indienen van de gedragscode voor goedkeuring, opdat gewenste aanpassing van de gedragscode onverwijld in gang kon worden gezet.

Reikwijdte van de gedragscode

Gebruikers

De gedragscode is opgesteld voor beheerwerkzaamheden die door beheerders van natuurterreinen worden uitgevoerd. Dit kan alleen als de gebruikers voldoen aan alle eisen en voorwaarden die de gedragscode stelt aan de uit te voeren werkzaamheden.

De aansprakelijkheid ligt bij de gebruiker van de gedragscode. De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving op de gedragscode.

Werkzaamheden

In hoofdstuk 5 en hoofdstuk 7 van de gedragscode wordt beschreven voor welke werkzaamheden de gedragscode is opgesteld en wanneer er een ontheffing dient te worden aangevraagd. De gedragscode is opgesteld voor werkzaamheden die vallen onder bestendig beheer en onderhoud. Voor beheer en onderhoud zijn vier beheermaatregelen geselecteerd:

- Begrazen van natuurterreinen
- Beheer van akkers
- Schonen en baggeren van waterlopen
- Schonen en baggeren van kleine wateren

ONTWERPBESLUIT

De werkzaamheden vallen naar mijn oordeel onder bestendig beheer en onderhoud als bedoeld in artikel 3.31, eerste lid, onder a, van de Wnb.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

Soorten

In bijlage B van de gedragscode wordt vastgesteld voor welke soorten de gedragscode van toepassing is. Voor werkzaamheden die zijn aangewezen als bestendig beheer en onderhoud in deze gedragscode geldt de gedragscode als vrijstelling voor alle soorten zoals genoemd in bijlage B, mits conform de voorgeschreven maatregelen wordt gewerkt. Bovendien geldt dit alleen voor werkzaamheden waarvoor een wettelijk belang geldt.

Geografische reikwijdte

De gedragscode geldt voor beheerwerkzaamheden in natuurterreinen die in eigendom zijn van een natuurbeheerder of een overheid en door deze natuurbeheerder of overheid worden beheerd, in heel Nederland, voor de in de gedragscode genoemde werkzaamheden. Het betreft ook natuurterreinen die in opdracht van een natuurbeheerder of een overheid worden beheerd.

Voorzorgsmaatregelen

Wezenlijk negatieve invloed

Met een gedragscode moet door zorgvuldig handelen een wezenlijk negatieve invloed op (de lokale populaties van) beschermde soorten worden voorkomen. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker van de gedragscode om bij elk project te beoordelen of hiervan sprake is. Dit moet van geval tot geval worden beoordeeld. Omdat een gedragscode juist bedoeld is om gebruikt te kunnen worden in meer gevallen, moet worden aangegeven hoe bij elk individueel project beoordeeld wordt of er sprake is van wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten.

De gedragscode voldoet op dit punt aan de eisen die hieraan worden gesteld, door middel van het invullen van een ecologisch werkprotocol (zie paragraaf 6.3 van de gedragscode).

Maatregelen voor zorgvuldig handelen

In hoofdstuk 7 van de gedragscode zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om (risico op) schade aan beschermde soorten te minimaliseren. Wanneer de voorzorgsmaatregelen worden uitgevoerd zoals in de gedragscode omschreven, zal er geen overtreding van de verbodsbepalingen plaatsvinden.

In geval er onvoorziene natuurwaarden worden aangetroffen tijdens werkzaamheden, staat in paragraaf 6.4 van de gedragscode beschreven hoe er moet worden gehandeld.

De beschreven voorzorgsmaatregelen zijn minimumnormen voor zorgvuldig handelen, waar de gebruiker van de gedragscode zich in ieder geval aan moet houden. **Waar bijvoorbeeld staat "zo veel mogelijk", "in redelijkheid" of "in beginsel", beschouw ik de daar beschreven voorzorgsmaatregel als de concreet na te leven gedragsregel.** Als ondanks het werken conform de voorgeschreven maatregel(en) toch incidenteel schade optreedt aan beschermde soorten, is de vrijstelling die deze gedragscode verleent van toepassing.

ONTWERPBESLUIT

Naar mijn oordeel wordt door het nemen van de genoemde voorzorgsmaatregelen zorgvuldig gehandeld zoals genoemd in artikel 3.31 derde lid, onder b van de Wnb. Deze voorzorgsmaatregelen zullen ertoe leiden dat bij gebruik van de gedragscode geen negatieve effecten zullen zijn op de staat van instandhouding.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

Ecologisch werkprotocol

De relevante maatregelen voor zorgvuldig handelen zijn in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol moet op de locatie, waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, aanwezig zijn en bekend zijn onder werknemers die betrokken zijn bij de werkzaamheden. Werkzaamheden moeten volgens dit protocol uitgevoerd worden. Het opstellen van het ecologisch werkprotocol wordt beschreven in paragraaf 6.3 van de gedragscode. In bijlage A is een template van het ecologisch werkprotocol opgenomen.

Toetsing

Als een gebruiker ondanks dat deze zich aan de voorzorgsmaatregelen uit de gedragscode houdt, toch een verbodsbepaling overtreedt, dan geldt de vrijstelling uit de gedragscode. Ik toets hieronder of de gedragscode voldoet aan de eisen van de Wnb.

Gunstige staat van instandhouding

De gedragscode natuurbeheer ziet toe op beheermaatregelen die worden uitgevoerd ter behoud van de biodiversiteit in Nederlandse natuurterreinen.

In hoofdstuk 7 van de gedragscode is een toelichting gegeven op de beheermaatregelen. Per beheermaatregel is beschreven welke voorzorgsmaatregelen voor welke soort en in welke periode genomen moeten worden. De maatregelen in de gedragscode houden rekening met de levenswijze van de beschermde soorten. Bij alle activiteiten worden maatregelen getroffen die zo veel mogelijk gericht zijn op het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen. De activiteiten genoemd in de gedragscode vallen onder beheer en onderhoud en hebben als doel de huidige functionaliteit van natuurterreinen te behouden of te vergroten ten aanzien van de doelsoorten. Door de kleinschaligheid van deze activiteiten en door de getroffen maatregelen wordt er zorgvuldig gehandeld. Mocht toch sprake zijn van een overtreding dan is deze door het treffen van voorzorgsmaatregelen en het zorgvuldig handelen, gering van aard. Met in achtneming van de maatregelen zoals genoemd in hoofdstuk 7 voorkomen natuurbeheerders door zorgvuldig handelen een wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten. De staat van instandhouding van de soorten waar deze gedragscode voor geldt komt daardoor niet in het geding.

Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een ecologisch deskundige. In het ecologisch werkprotocol worden afspraken vastgelegd met betrekking tot de te volgen werkwijze. Er wordt een beoordeling opgenomen van de eventuele effecten op beschermde soorten, en de te nemen maatregelen die overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb weten te voorkomen. De gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten wordt door deze werkwijze gewaarborgd.

ONTWERPBESLUIT

Alternatievenafweging

In de gedragscode is in hoofdstuk 4 een algemene alternatievenafweging opgenomen en in hoofdstuk 8 is een alternatievenafweging per beheermaatregel opgenomen.

Voor het begrazen van natuurterreinen zou een mogelijk alternatief maaien of inzetten van menskracht zijn. Beide alternatieven leveren niet minder schade op aan de soorten. Bovendien heeft begrazen een andere dynamiek en heeft daarmee een ander effect op de aanwezige flora en fauna. Maaien of het inzetten van menskracht is daarmee geen geschikt alternatief voor begrazen, en zou ook niet minder schade aan de soorten opleveren. Bij het begrazen wordt met het gebruik van de gedragscode rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de soorten en worden voldoende maatregelen genomen om schade aan de soorten te voorkomen.

Om akkers geschikt te houden om habitat te vormen voor beschermde soorten moeten deze beheerd worden. Bodembewerking, ploegen, bemesten, zaaien, oogsten en onderwerken van het gewas zijn hiervoor allemaal nodig. Deze handelingen creëren een jaarlijkse pioniersituatie. Een alternatief beheer van akkers is niet voorhanden. De voorgenoemde handelingen zijn nodig om de akkerhabitat in stand te houden en kunnen niet achterwegen gelaten worden. Zo is een vorm van bemesting van belang om de gewasproductie op gang te houden. Bij het uitvoeren van akkerbeheer wordt rekening gehouden met gunstige en ongunstige periodes voor de soorten om in te werken. Bovendien worden maatregelen genomen om schade aan de soorten te voorkomen.

Voor het behoud van de biodiversiteit gebonden aan open water in kleine wateren en waterlopen - en voor het functioneren voor wateraanvoer en waterafvoer - is het noodzakelijk dat beheerders kleine wateren en waterlopen periodiek schonen of baggeren. Er bestaat geen andere beheermaatregel waarmee hetzelfde doel bereikt wordt en waarbij minder of geen schade toegebracht wordt aan beschermde soorten. Bij het uitvoeren van de beheerwerkzaamheden wordt schade aan de soorten zo veel mogelijk voorkomen door rekening te houden met de gevoelige periodes van de soorten en maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de code.

Er is hiermee voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voor handen is voor wat betreft planning, locatie en werkzaamheden.

Beoordeling belangen

De in de gedragscode beschreven werkzaamheden worden uitgevoerd in het belang van 'de **volksgezondheid of openbare veiligheid**', 'de bescherming van **flora of fauna**', 'de **instandhouding van natuurlijke habitats**', 'bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied' en '**bestendig beheer** in het kader van natuurbeheer'.

'Volksgezondheid of openbare veiligheid'

Door het uitvoeren van natuurbeheer dragen natuurbeheerders bij aan het **verkleinen van veiligheidsrisico's** op hun terreinen. De aanleg van zandige stroken in vergraste heideterreinen vergroot bijvoorbeeld de biodiversiteit en verkleint tegelijkertijd de kans op een onbeheersbare natuurbrand. Daarnaast is natuurbehoud, en daarmee natuurbeheer, van groot belang voor de volksgezondheid als bron van ontspanning, beweging en welzijn.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

ONTWERPBESLUIT

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

'Bescherming van flora of fauna'

Bij het beheren van natuurgebieden worden maatregelen getroffen die van belang zijn ter bescherming van de (wilde) flora en fauna. Bijvoorbeeld het beheren van mantel- en zoomvegetaties voor vlinders als de bruine eikenpage, het periodiek schonen van poelen om deze geschikt te maken/houden als voortplantingsgebied voor boomkikkers en kamsalamanders, het maken van kale plekjes op de heide ten behoeve van voortplanting van zandhagedis of het aanleggen van broeihopen voor de ringslang. Het treffen van beheermaatregelen heeft als doel om bepaalde soorten in dat gebied beter te beschermen. Gedurende de beheerwerkzaamheden worden wel mogelijk verbodsbepalingen overtreden, ten aanzien van diezelfde of andere soorten. Het belang, om de soorten in de betreffende gebieden beter te beschermen, weegt zwaarder dan de (tijdelijke) overtreding die met de werkzaamheden mogelijk plaatsvindt.

Onze referentie
9990004138810

'Instandhouding van natuurlijke habitats'

Met de uitvoering van gericht beheer wordt voorkomen dat essentiële habitatelementen verdwijnen en wordt structuur en variatie gerealiseerd. Daarmee wordt een diversiteit aan habitats gecreëerd waarin verschillende dieren en plantsoorten voorkomen. Een voorbeeld hiervan zijn heidenterreinen waar veel boomopslag wordt verwijderd en oude en jonge heiden worden afgewisseld met grazige en zandige delen. Deze structurelementen vormen leefgebied van verschillende beschermde soorten en worden daarmee worden de natuurlijke habitats in stand gehouden. Het belang, om de natuurlijke habitats in de betreffende gebieden beter te beschermen, weegt zwaarder dan de (tijdelijke) overtreding die met de werkzaamheden mogelijk plaatsvindt.

'Bestendig beheer of onderhoud in het kader van onderhoud van landschappelijke kwaliteiten van een gebied'

Met het beheren van landschapselementen zoals sloten en poelen, wordt bijgedragen aan de landschappelijke kwaliteiten van een gebied. Zonder beheer verdwijnen deze kwaliteiten. In andere gebieden is juist de openheid van het landschap een landschappelijke kwaliteit die behouden blijft door het uitvoeren van natuurbeheer.

'Bestendig beheer in het kader van natuurbeheer'

Een heide, riet- of grasland dat niet voldoende beheerd wordt, ontwikkelt zich richting ruigte en bos. Kleine wateren kunnen door het uitblijven van beheer dichtgroeien. Zonder bestendig beheer verdwijnen habitats die essentieel zijn voor het duurzaam voortbestaan van populaties van beschermde soorten.

Bij een correcte naleving van de gedragscode is gewaarborgd dat de betreffende activiteiten geen wezenlijk negatieve invloed zullen hebben op de juridisch beschermde soorten. De gedragscode verplicht tot gedegen onderzoek vooraf, waardoor bijzondere waarden tijdig in beeld zijn en beter kunnen worden beschermd. De gedragsregels verplichten voorts tot het informeren van de uitvoerenden, waardoor met meer zorg voor de natuur zal worden gewerkt. Met inachtneming van de voorzorgsmaatregelen wordt overtreding van de verbodsbepalingen zoveel mogelijk voorkomen. Mocht desondanks toch een overtreding van de verbodsbepalingen plaatsvinden, dan geldt daarvoor een vrijstelling in de vorm van deze gedragscode.

ONTWERPBESLUIT

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing voor de beheermaatregelen, zij zijn nodig op grond van de belangen zoals hierboven genoemd. De staat van instandhouding van de beschermde soorten die vallen onder deze code, komt door de werkzaamheden niet in het geding. Naar mijn oordeel passen de genoemde werkzaamheden binnen de voorwaarden en belangen genoemd in de artikelen 3.3, vierde lid, 3.8, vijfde lid en 3.10, tweede lid, onder f en g van de Wnb. Voor de activiteiten zoals beschreven in de gedragscode voor de uitvoering van werkzaamheden voor bestendig beheer of onderhoud kan dan ook vrijstelling van de verboden genoemd in de betreffende artikelen van de Wnb worden verleend bij het toepassen van deze gedragscode.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

Benutting of economisch gewin

Naar mijn oordeel vindt er bij de beschreven werkzaamheden geen benutting of economisch gewin van beschermde soorten plaats.

Verantwoordelijkheid

De eindverantwoordelijkheid voor het toepassen van de gedragscode bij werkzaamheden ligt bij de natuurbeheerder. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer aannemers beheer en onderhoud uitvoeren in opdracht van de beheerder, deze partijen gehouden zijn aan de gedragscode. De aannemer is verantwoordelijk voor het adequaat uitvoeren van de in de Gedragscode Natuurbeheer en het werkprotocol natuurbeheer beschreven voorzorgsmaatregelen, ook wanneer deze in onderaanneming worden uitgevoerd. De verantwoordelijkheden beschrijft u in paragraaf 6.5 van de gedragscode.

Calamiteiten

In paragraaf 6.4 van de gedragscode wordt aangegeven hoe gehandeld moet worden bij het optreden van calamiteiten. Voor zover in de gedragscode wordt ingegaan op calamiteiten, wordt opgemerkt dat het niet mogelijk is om in die situaties te voorzien bij een gedragscode. Calamiteiten vallen dan ook niet onder de reikwijdte van deze gedragscode. Bij calamiteiten zal daarom (zo nodig) een afzonderlijke ontheffing moeten worden aangevraagd.

Documentatie van de toepassing van de gedragscode

De toepassing van de gedragscode moet goed gedocumenteerd worden. De wijze waarop dit moet gebeuren is vastgelegd in paragraaf 6.3 en 6.4. De documenten moeten tot twee jaar na afloop van een activiteit worden bewaard.

Inventarisatie

Wijze van inventariseren en deskundigheid

In paragraaf 6.2 van de gedragscode beschrijft u de verschillende stappen die moeten worden doorlopen voor het onderzoek naar beschermde soorten.

Als eerste wordt een vooronderzoek gedaan aan de hand van alle beschikbare, recente informatiebronnen. Het doel is om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van het voorkomen van beschermde soorten in het werkgebied.

Vervolgens wordt een terreinbezoek gedaan, waarin de te beschermen flora- en fauna- elementen worden geïnventariseerd door een ecologisch deskundige. Deze inventarisatie dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten.

ONTWERPBESLUIT

De definitie van ecologisch deskundig staat in de begrippenlijst van de gedragscode. Het terreinbezoek wordt uitgevoerd op een geschikt moment voor het waarnemen van beschermde soorten. Inventarisaties dienen te worden uitgevoerd volgens de landelijke richtlijnen en beschikbare kennisdocumenten voor de soortgroepen in kwestie. Ten slotte wordt het ecologisch werkprotocol opgesteld. De bovenstaande stappen voor inventarisatie zorgen voor voldoende nauwkeurigheid om aanwezigheid van beschermde soorten aan te kunnen tonen.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

Duur geldigheid gegevens

Inventarisaties vanuit de regeling Subsidie Natuur en Landschap (SNL) zijn zes jaar geldig. Inventarisaties zijn drie jaar geldig voor jaarrond beschermde vogelnesten en soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn¹ evenals soorten van bijlage II van de Conventie van Bern² en bijlage I bij de Conventie van Bonn³. Voor overige soorten geldt een cyclus van vijf jaar.

Voor het uitvoeren van nader onderzoek dient de deskundige gebruik te maken van erkende methoden zoals uitgewerkt in de beschikbare kennisdocumenten van verschillende soorten (BIJ12) en soortinventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus). Vervolgens dient een effectbeoordeling gemaakt te worden.

Lijst met beschermde soorten

De gedragscode bevat een lijst met soorten waar een inventarisatie zich op moet richten. In bijlage B van de gedragscode heeft u een overzicht van de te beschermen soorten opgenomen.

Aandachtspunten bij het gebruik van de gedragscode

Werkkalender

In de gedragscode wordt gebruik gemaakt van (werk)kalenders, zie hoofdstuk 7 van de gedragscode. De werkkalenders geven een indicatie van de meest geschikte periode voor het uitvoeren van de specifieke werkzaamheden per soort. De kleur (geschiktheid) van een periode kan dus verschillen per beheermaatregel, ook al gaat het om dezelfde soort(groep). Ik wil benadrukken dat een werkkalender een hulpmiddel is voor de planning van werkzaamheden om een eventuele verstoring van flora en fauna te minimaliseren. De aangegeven gunstige en ongunstige perioden staan daarom niet vast, maar zijn richtlijnen. Actieve perioden van bepaalde soorten kunnen per jaar verschillen. De kalenders kunnen hierdoor slechts een indicatie geven. Er moet dus altijd een ecologisch deskundige geraadpleegd worden.

¹ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG 1992 L 206).

² Op 19 september 1979 te Bern tot stand gekomen Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieus (Trb. 1980, 60).

³ Op 23 juni 1979 te Bonn tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (Trb. 1980, 145).

ONTWERPBESLUIT

Vogels

Voor vogels moet u rekening houden met het broedseizoen. Ik wijs u erop dat in de Wnb voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aan de orde is, ongeacht de periode.

Verder wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun nestplaats en de directe omgeving daarvan het hele jaar als rust- en verblijfplaats gebruiken, jaarrond zijn beschermd.

Om rekening te kunnen houden met de actuele gevoelige perioden van de aanwezige soorten, betreft u een ecologisch deskundige bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden.

Zorgplicht

Ik wijs u erop dat voor alle soorten de zorgplicht van artikel 1.11 van de Wnb geldt, dit wordt ook benoemd in hoofdstuk 4, 5 en 6 van de gedragscode. Deze zorgplicht is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht een ontheffing of een vrijstelling op grond van een goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht schrijft voor dat u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan dier- en plantensoorten voorkomt en, voor zover dat niet mogelijk is, aangerichte schade ongedaan maakt.

Beperkingen van de gedragscode

De vrijstelling op basis van deze goedkeuring geldt uitsluitend voor de werkzaamheden en soorten waarvoor in de gedragscode voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen. In bijlage B van de gedragscode zijn de soorten opgenomen waarvoor deze gedragscode van toepassing is.

Indien de werkzaamheden of betrokken soorten niet onder de reikwijdte van de gedragscode vallen dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Als u voor het uitvoeren van uw maatregelen beschermde planten en dieren moet verplaatsen is dat toegestaan. U mag deze soorten verplaatsen uit de directe gevarenzone naar een vergelijkbare habitat qua kwaliteit en omvang in de directe omgeving. Voorwaarde is wel dat u de beschermde planten en dieren in één keer verplaatst, zonder onnodig oponthoud. In deze situatie is geen sprake van het uitzetten van dieren in de zin van artikel 3.34 van de Wnb, waardoor een aparte ontheffing van de verbodsbepalingen van artikel 3.34 van de Wnb niet aan de orde is.

Wilt u dieren of planten tijdelijk ergens anders onderbrengen, zonder hen (direct) vrij te laten in de omgeving? Dan heeft u altijd een ontheffing nodig. Ook hier is de zorgplicht van toepassing. Het verplaatsen moet dan ook gebeuren buiten de kwetsbare perioden van de betreffende soort.

Een goedgekeurde gedragscode op grond van de Wnb laat de toepassing van de andere bepalingen van de Wnb onverlet, zoals de regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden en/of meld- en herplantplicht van houtopstanden (respectievelijk hoofdstukken 2 en 4 Wnb). Voor zover uw werkzaamheden verricht ter uitvoering van een beheerplan (of een programma) zijn de verboden van artikel 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6, tweede lid en 3.10 van de Wet natuurbescherming niet van toepassing. De vrijstelling die een gedragscode biedt voor deze genoemde artikelen is daarom niet noodzakelijk.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

ONTWERPBESLUIT

Handelen volgens een gedragscode kan wel invulling geven aan de zorgplicht die ook ten aanzien van deze werkzaamheden onverkort van toepassing is.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Tevens dient u als opdrachtgever gebruikers van de gedragscode voor te lichten over de gevallen waarin alsnog een ontheffing vereist is. Daarbij moet rekening gehouden worden met de wettelijke termijnen (8-13 weken), zodat indien nodig, tijdig ontheffing aangevraagd wordt.

Onze referentie
9990004138810

Duur geldigheid van de gedragscode

De goedkeuring voor de 'Gedragscode Soortenbescherming Natuurbeheer' met vier beheermaatregelen geldt tot 1 januari 2025.

Omdat de aanvraag voor goedkeuring van de gedragscode is ingediend vóór 1 januari 2024, is het overgangsrecht van de Omgevingswet van toepassing. Op grond van artikel 2.9, eerste lid, onder a Aanvullingswet natuur Omgevingswet, geldt dat voor een aanvraag om een besluit op grond van de Wet natuurbescherming dat is ingediend vóór 1 januari 2024, het oude recht van toepassing blijft als tegen het besluit beroep openstaat, tot het besluit onherroepelijk is.

Op grond van artikel 5.4, negende lid, Wnb kan het goedkeuringsbesluit eerder worden ingetrokken indien naar mijn oordeel de instandhouding van de soorten, of de trend in de staat van instandhouding van deze soorten daartoe noodzaakt. Met een ingetrokken gedragscode kan niet worden gewerkt.

Omzetting Omgevingswet

De goedkeuring geldt tot 1 januari 2025. Op dit moment wordt er gewerkt aan de aanscherping van de criteria voor de aanwijzing van gedragscodes. Dit heeft mogelijk effect op de inhoud van gedragscodes. Daarom wordt de gedragscode verleend tot 1 januari 2025.

Nieuwe gedragscodes kunnen als onderdeel van de Omgevingsregeling worden aangewezen voor een periode van 5 jaar. Daarom kan een nieuwe versie voorgelegd worden aan RVO. Wij raden aan voor 1 juni 2024 deze versie voor te leggen, zodat deze tijdig kan worden aangewezen. Indien de nieuwe gedragscode eerder dan 1 januari 2025 wordt aangewezen, zal de huidige gedragscode op dat moment worden ingetrokken, om overlap van de gedragscodes te voorkomen.

Evaluatie en monitoring

Gezien de korte geldigheidsduur van deze gedragscode (geldig tot 1 januari 2025), is evaluatie en monitoring niet van toepassing.

Conclusie

Ik keur de 'Gedragscode Soortenbescherming Natuurbeheer' goed. Gezien bovenstaande overwegingen en met inachtneming van de aanvullingen en aanpassingen, ben ik van mening dat de gedragscode een werkwijze voorschrijft die voldoet aan de vereisten in artikel 3.31, tweede lid Wnb.

Wanneer aantoonbaar conform de gedragscode wordt gewerkt geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1, tweede en vierde lid, 3.5, tweede en vierde lid, 3.10, eerste lid, aanhef en onder b en c, Wnb voor de soorten zoals opgenomen in bijlage B van de gedragscode.

ONTWERPBESLUIT

Zienswijzen

Na publicatie in de Staatscourant ligt het ontwerpgoedkeuringsbesluit ter inzage en kan eenieder gedurende zes weken schriftelijk of mondeling zienswijzen inbrengen. De schriftelijke zienswijzen moeten worden toegezonden aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Team Vergunningen Natuur, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag, onder vermelding van de naam van de gedragscode en het kenmerk van dit ontwerpgoedkeuringsbesluit.

Kernprocessen EU
Vergunningen en handhaving

Onze referentie
9990004138810

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Hoogachtend,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
Namens deze:

Directeur Kernprocessen EU,
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland